

KRISLAI

Tai Tokie Jų Draugai.
Didelis Skirtumas.
Tiktai Laikiniai.
Nustelbtas Frontas.

Rašo A. BIMBA

New Yorke įvyko rusų kontr-revolucionierių susirinkimas. Kalbėjo Zenzinovas ir Černovas. Dalyvavo ir Pakštai iš pro-hitlerinio Informacijų Centro. Centras dabar praneša, kad Zenzinovas pasakė, kalbėdamas apie Lietuvą: "...vokiškas okupantas vietos gyventojus traktavo žiūrint jų naudingumo kariškajam ūkiui ir pačiam karui, ko negalima pasakyti apie sovietus, kurie besivadovaudami savais specialiniais išskaičiavimais, kitaip mastantys be atodairios eliminuodavo bei deportuodavo."

Vadinasi, vokiečiai, kurie beveik visai sunaikino Lietuvą ir išskerdė šimtus tūkstančių Lietuvos žmonių, buvo puikiūs vyrai! Jie daug geresni, negu Sovietai, kurie Lietuvą išlaisvino ir kurių žygius prieš vokiečius nūnai sveikina visas pasaulis.

Tokia Zenzinovo ir Černovo nuomonė.

Bet Naujienos tuos niekšus sveikina ir sako: "Taip Zenzinovas, taip Černovas pasiskundė už Baltijos tautų laisvę." (N., sausio 24).

Atsimeiname mes, kaip 1942 metu gegužės 22 d., tos pačios Naujienos džiaugėsi, kad atėjo naciai "sukūrė naują Lietuvą." Džiaugiasi, kad prie nacių Lietuvoje "niekas nemonopolizuoja lietuviškumo, stengiasi susitarti bendram darbui."

Dabar jos giria Zenzinovą, o Zenzinovas į padanges kelia bestijas nacius!

Iš Lietuvos jau ateina laikai.

Vieną tokių laikų įdėjo ir So. Bostono Darbininkas (sausio 23). Laikas iš šiaulių, rašytas tebebeinanant mūsų. Moteris sako:

"Nustebėsite gavę laiką. Štai rašau būdamas kaime, pabėgusi nuo X... miestelio. Sužinojau nuo rusų kariškių, kad galima rašyti ir Amerika; tuojau jie davė popierio ir rašau..."

Koks skirtumas! Pirmiau vokiečiai žmones smaugė ir žudė. Dabar Raudonosios Armijos karžygiai, Lietuvos išlaisvintojai, ne tik nedraudžia rašyti, ne tik ragina rašyti, bet dar ir popierio parūpina!

Buvo pranešta, kad Silezijoje, nacių kempėse, randasi apie 40,000 amerikiečių karo belaisvių. Laukėme, kad Raudonoji Armija neužilgo visus juos išlaisvins.

Bet dabar Raudonosios Kryžius praneša, jog naciai tuos belaisvius iškraustė į Vokietijos gilumą. Vadinasi, mūsų karžygiai pasilieka barbarų nelaisvėje.

Tačiau, tai tik laikinai: tikėkime, kad neužilgo jų kančios pasibaigs. Jie bus surasti ir išlaisvinti, nes hitlerizmui galas jau ateina.

Beveik nieko nebesigirdi iš Kinijos. Nors ten kovos eina, bet europiniuose karo frontuose įvykiai Kinijos frontą jau nustelbė. Sprendžiamieji šio karo mūšiai eina Vokietijoje.

Chinija tebesikankina savo naminėje nelaimėje. Chiang Kai-šekas dar vis nenori atsiskirti diktatūros.

Amerikos valstybės sekretoriaus pavaduotojas ponas Grew sako: mes norime, kad Chiang Kai-šekas susitaikytų su Kinijos komunistais.

Tokia politika yra gera, teisinga. Bet mūsų vyriausybė turėtų daryti į Chiang Kai-šeką didesnę spaudimą. Jo per didelis glostymas mums brangiai kaštuoja.

Prieš Japoniją sekmingai

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsienio \$8.00
Brooklyne \$7.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 24

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: STarg 2-3875

Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Sausio-January 29, 1945 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXV. Dienraščio XXVII.

SOVIETAI ĮSIVERŽĖ Į PATIES BERLYNO PROVINCIJĄ

Jankiai-Anglai Šluoja Nusilpusius Nacius, nes Daug Nacių Permesta į Rytus

Paryžius, saus. 28.—Amerikiečiai ir anglai per dieną atmetė vokiečius iki trijų mylių atgal. Jankiai nušlavė nacius iki Moselle upės klonio Vokietijoje, į rytus nuo Luksemburgo sienos ir, sakoma, užėmė Butzendorfą. Anglai į rytus nuo Holandijos rubežiaus apvalė nuo priešių vakarinius Roer upės krantus per 50 mylių ir užėmė Hilfarth miestą, 15 mylių Vokietijoje, be pasipriešinimo iš nacių pusės. Trečioji Amerikos armija paėmė Weilerį ir 10 kitų miestelių rytiniame Luksemburge ir pasieniniame Vokietijos ruože. Toliau į pietus amerikiečiai ir francūzai pamušė vokiečius atgal Strasburgo—Colmaro srityje, Francijoje. Naciai faktiškai jau visai išsluoti iš pirmesnio savo prasiveržimo Belgijon.

Suaikino 10 Jap. Laivų

Perly Uostas. — Paskutinių žygiu Amerikos bombonešiai ties Formozos sala nuskandino 10 prekinųjų laivų ir sužalojo dar 10.

Gincai Kongrese dėl Unijų Verstinuose Karo Darbuose

Washington. — Iš kongresmano May sumanymo—verstinai imt į karinę pramonę reikalingus jai darbininkus — buvo išbrauktas pataisymas prieš darbo unijas. Kongresinė komisija kariniais reikalais gavo tiek protestų nuo unijų, kad jautėsi prispirta atmeti šį pataisymą.

Republikonas kongresmanas Walter G. Andrews tame savo pataisyme reikalavo neversti draftuotųjų į karinius darbus žmonių priklaustyt bet kuriai unijai. Jis ragino palikti juos ne-unijistais net tokiose darbinėse, kur pilnai pripažinta darbininkų unija.

Reakciniai demokratai, kaip kad Howard W. Smith ir E. E. Cox ir jų sebrai republikonai pareiškė, jog nors komisija atmetė pataisymą prieš unijas, jie vis tiek pačiame kongrese kovos, kad būtų uždrausta verst draftuojamus darbininkus įstoti į uniją.

Tik 44 Mil. į Manilą

Luzon saloj amerikiečiai atėmė iš japonų Angeles miestą, tiktai 44 mylios nuo Manilos, Filipinų sostinės. Didieji Amerikos bombonešiai vėl bombardavo Japonijos sostinę Tokio ir Saigoną, japonų bazę Indo-Chinoje.

Chicago. — Federalis apskričio teisėjas Sullivan nusprendė, būk kariuomenės neturėjus teisės užimti Montgomery Ward kompanijos istaigų, kurios laužė darbo įstatymus.

gali kovoti tiktai suvienyta Kinija. Chiang Kai-šekas gali vienybės nenori.

Baisūs Nacių Nuostoliai Rytų Fronte Per Porą Savaičių

London. — Per penkiolika dienų nuo sausio 12 d. Raudonoji Armija 800 mylių ilgio fronte užmušė 295,000 vokiečių karių ir nelaisvėn paėmė \$6,350 nacių karveivų ir oficerių, kaip pranešė Sovietų Žinių Biuras Londone.

Tuo pačiu laikotarpiu sovietiniai kariai sunaikino 442 vokiečių lėktuvus, 2,137 tankus, 3,490 kanuolių ir

REAKCINIAI SENATORIAI ATMETĖ WALLACE KAIPO PREKYBOS SEKRETORIŲ

Washington. — Senato komisija prekybos reikalais 14 balsų prieš 5 atmetė prezidento Rooseveltto nominuotą Henry A. Wallace'ą, kaip po prekybos sekretorių. Wallace buvo pastarasis Jungtinių Valstijų vice-prezidentas, o seniaus — žemdirbystės sekretorius.

Prieš Wallace balsavo visi 8 republikonai senatoriai komisijos nariai ir 6 atgaleiški demokratai. Jie atmetė net pasiūlymą perduoti visam senatui Wallace'o nominavimą be tos komisijos patarimo, ar ji užgirt ar atkmet.

Senatas vis tiek turės sprest klausimą dėl Wallace'o skyrimo į prekybos departamento sekretorius. Prieš - rooseveltiniai senatorių vadai, tokie kaip republikonai A. Vandenberg ir Taft ir reakciniai Harry Byrdo plauko demokratai, tikisi sudaryti daugumą senato balsų prieš Wallace.

Jie sako, kad prieš Wallace balsuosią 48 iki 50 senatorių iš abiejų partijų. Seantorių komisija, pirm paneigdamą Wallace'ą, užgirt 15 balsų prieš 4 sumanymą, reikalaujantį atskirti valdišką bilioninę Finansų Atsteigimo Korporaciją nuo prekybos departamento. Jie štai ko bijojo: Jeigu Wallace būtų užgirtas kaip po prekybos sekretorius, tai

Amerikos lakūnai sunaikino 75 japonų lėktuvus Japonijoje ir Indo - Chinoje. Grįžo 5 jankių lėktuvai.

Nacių vadai kraustosi iš Berlyno.

Naciai pradeda kraustyt 3,000,000 žmonių iš Berlyno.

BENT DU TREČDALIAI RYTŲ PRŪSIJOS UŽIMTA

Raud. Armija Pasiekė Dancigo Ilanką; Paėmė Marienburgą, Iš Kurio Kryžiuočiai Puldavo Senąją Lietuvą ir Rusiją

mylios į rytus nuo Karaliaučiaus ir atidarė reples prieš jį iš žiemųjų rytų ir pietų rytų.

Paimtas Marienburgas, Buves Kryžiuočių Lizdas

Marsalo Rokossovskio Antroji Baltarusijos armija tą pačią dieną užėmė Marienburgą, fabrikinį 24,000 gyventojų miestą, rytinėje Vokietijos pusėje, 25 mylios nuo Dancigo uostamiesčio. Marienbure buvo didelė vokiečių Focke-Wulf lėktu-

vy dirbklia ir kiti kariniai fabrikai. 13-me, 14-me ir 15-me amžiuose vokiečiai kryžiuočiai iš Marienburgo darydavo užpuolimo žygius prieš Lietuvą ir Rusiją.

Elbingo Apsupimas

Tarp Marienburgo ir Tolkemito tapo apsuptas Elbingas, apie 80,000 gyventojų miestas, uostas ir geležinkelio mazgas, į rytus nuo Vislos upės žiočių.

Tvirtoviskame Elbingo mieste veikė laivastatyklos,

Raud. Armija Apsupo Poznańių ir Toruną; Dažygiavo Iki 93 Mylių nuo Berlyno

London, saus. 28. — Raudonoji Armija prasiveržė per Obra upę iš Lenkų Koridoriaus į Vokietijos Brandenburgo provinciją, ties Sneidermū ir Driesen miestais. Siedu miestai stovi už kokių 93 amerikinių mylių į rytus nuo Berlyno. O Brandenburgas yra paties Berlyno provincija. Vokiečių komanda sakė per radiją, kad verda mūšiai dėl Sneidermūlio, geležinkelio centro, vakarinėje Obros pusėje.

Sovietų kariuomenė visai apsupo nacius tvirtoviskame vakarinės Lenkijos didmiestyje Poznaniuje ir Torune, 62,000 gyventojų mieste ir tvirtovėje, ties pietiniais-rytiniais Lenkijos Koridoriaus galu, 88 mylios į

pietus nuo Dancigo uostamiesčio. Raudonarmiečiai naikina apsuptus priešius. RYTŲ PRŪSIJOJ apie 200,000 nacių yra suveržta jau tik 3,500 ketvirtainių mylių liekamame jiem sklype. Raudonarmiečiai, tarp kitko, užėmė Neuhauseną, 4 mylios į rytus nuo Karaliaučiaus. Gumbinėje įsistėgė Sovietų gubernatorius. Lenkiškoje Silezijoje sovietinė kariuomenė atėmė iš vokiečių penkis stambius miestus, fabrikų ir anglies pramonės centrus: Sosnowicę, Bedziną, Dombrową-Gorną, Myslowicę ir Čeladą, ir užėmė Oswiecim koncentracijos stovyklą, kur naciai išžudė pusantro milijono civilių ir karinių belaisvių.

Rytuose Pagrobta Šimtai Vokiečių Lėktuvų per Dieną

Washington. — Valdinė Amerikos Susisiekimų Komisija paskelbė tokį Maskvos radio pranešimą:

Sovietų kariuomenė (sausio 26) pagrobė 292 vokiečių lėktuvus trijose jų stovyklose ir viename orlaivų fabrike, Poznaniaus srityje, ties pietiniais Lenkijos Koridoriaus galu.

Oels miesto apylinkėje, Vokiečių Silezijoje, Sovietų kariai sučiupo 150 nacių lėktuvų pačiose jų stovyklose.

Reikalauja Mirčia Baust Nacių Sebrus-Bulgarus

Sofija. — Bulgarijos Žmonių Teismo valstybinis prokuroras reikalavo mirčia nubaust buvusį premjerą Bogdaną Filovą ir jo ministrus, kaip Hitlerio bendradarbius. Prokuroras sakė, kad jie, įveldami bulgarus į nacių karą prieš Ameriką ir Angliją, kriminaliai sulaužė Bulgarijos nepusiskumą.

mašinių fabrikai ir kitos metalinių daiktų dirbklės. Kai kurių Lietuvos Nemuno garlaivių mašinerija taip pat Elbinge statyta.

Praeitose savaitės gale Berlynas pranešė, kad rusai šturmuoja Elbingą.

Raudonoji Armija taip pat užkirta naciams visus išstrūkimus vandeniu iš Rytinės Prūsijos, apart vieno mažo Pilau uosto, prie lėkštos Frisches Haff jūrinės lankos. Kartu raudonarmiečiai paėmė dar kelis šimtus gyvenamųjų vietovių Rytinėje Prūsijoje.

Amerikiečiai juokėsi: sako, susimaišė nacių signalai.

Londoniškiei Lenkai Šaukia Ameriką ir Angliją į Lenkiją

Washington. — Veikiančios Amerikos valstybės sekretorius Joseph C. Grew pranešė laikraščininkams, jog emigracinę lenkų "valdžią" Londone kreipėsi su savo pasiūlymu į Angliją ir Ameriką dėl lenkijos užėmimo. Londoniškiei lenkų valdininkai reikalauja, kad karinė talkininkų (pirmoji vietoj anglų ir amerikiečių) komisija perimtų į savo rankas Lenkiją, kurią Sovietų kariuomenė baigia išlaisvinti.

Londono lenkų valdžia sako, kad tokia talkininkų komisija turėtų globoti Lenkiją, iki gyventojai išsirikins pastovią valdžią. Tie valdininkai (patys fašistudami) žada suteikti Lenkijos žmonėms "pilnai demokratinius rinkimus."

JUOKINGAI SUSIMAIŠĖ NACIŲ LAPELIAI

Paryžius. — Naciai iš patrankų svaidė savo propagandos lapelius įsiveržusiems į Vokietiją amerikiečiams. Visų pirma jie pribėrė rusiškai spausdintų lapelių, skirtų rytiniam frontui. Šiuose lapeliuose vokiečiai sakė, kad Jungtinės Valstijos, girdi, ruošiasi užpulti Rusiją ir, esą, tiktai stipri Vokietija tegalėtų išgelbėti Sovietinę Rusiją nuo "Anglijos ir Amerikos imperialistų pasiojimų."

Po keleto minučių pasipylė skirtingi, angliškai spausdinti nacių lapeliai. Jie skelbė, kad Stalinas noris sunaikinti Ameriką ir Angliją: girdi, tik stipri Vokietija tegalėtų apsaugot jāsias.

Amerikiečiai juokėsi: sako, susimaišė nacių signalai.

TILŽĖ KAIP LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINYS

Senasis lietuvių kultūros židinys — Tilžė išlaisvinta.

Kai Rusijos caro valdžia uždraudė spausdinti lietuviškas knygas ir bet kuriuos kitus leidinius lotyniškais raidėmis, lietuviai ėmė spausdinti knygas Prūsijoje ir slapta gabenti per sieną.

Tilžėje buvo spausdinami elementoriai, maldaknygės, kalendoriai ir šiaip pasiųstų knygėles. Tie kalendoriai buvo Lietuvos žmonėms žurnalai, istorinių žinių teikėjai, lauko ūkio patarėjai, dainų, eilėraščių rinkiniai ir tautinio atgimimo žadintojai.

Jų igabenimas ir parduvinėjimas buvo pavojingas dalykas. Tatai pažymėjo ir eilutės, išspausdintos ant vienos kalendorių laidos viršelio:

“Vyrai, pirkit kalendorius, Peterburge spausčius... Nors sakytų “Peterburge,” Bet širdis nujaucia, Kur iš tikro jie išleisti, Kur jie išdrukoti... Pavojinga juos gabenti, Baimė juos parduoti.”

Kalendorių ir kitų spausdinių nešimas iš Prūsijos ir skleidimas dažnai buvo tikro pasiaukojimo darbas. Kai kurie knygnešiai todėl įeiną į lietuvių kultūros istoriją.

Dabar tūli mažiau išmanantieji arba nešvankiai politikantijie lietuviai per daug garbina vokiečius už lietuvišką spaudą tais laikais Tilžėje. Tad reikia jiems priminti, kad vokiečių ankštą caro valdininkas Hilferdingas pirmas sumanė ir pirmo uždraust lietuviams spausdinti žodį lotyniškais raidėmis.

Kitas vokiečių kilmės asmuo, Vilniaus generalgubernatorius Kaufmanas pirmas įvykdė tą sumanymą, uždrausdamas lietuvišką spaudą 1865 m. rugsėjo 26 d.

Garsusis rašytojas Levas Tolstojus sako apie vokiečius caro valdininkus, kad jie stengiasi pasirodyti rusiškesni už rusus, pravoslavieskesni už pravoslavus, nors savyje kipšą manytų. Panašiai, turbūt, elgėsi ir tie vokiški lietuviai spaudos smaugėjai.

Vokietijos valdžia leido lietuviškų spausdinių gaminti ir Lietuvon išgabenti ne iš meilės lietuviams, bet skirtingais sumetimais. Vokiečiai norėjo nustatyti gretimuosius savo kaimynus lietuvius prieš Rusiją, paruošt juos kaip Vokietijos nadejęjus būsimam karui. Turėjo vokiečiai ir tiesioginių biznio sumetimų iš lietuviškų raštų spausdinimo.

“Aušra” ir “Varpas”

Ilgainiui prasidėjo Tilžėje lietuviškų laikraščių leidimas. Pirmas ten pasirodęs lietuvių kalba laikraštis buvo “Aušra”, pradėta leisti 1883 m. kovo mėnesį. Ją redagavo dr. Jonas Basanavičius. Bet “Aušra” išsilaukė tik pusketvirtą metų.

1899 metais pradėjo Tilžėje eiti “Varpas”, daugiau

skiriamas inteligentams. “Varpą” įkūrė poetas daktaras Vincas Kudirka.

Lietuvybės Naikintojai
Besigerindami lietuviams užsienyje, vokiečiai nuo senų senovės naikino lietuvių Prūsijoje. 18-jo amžiaus pabaigoje ir 19-tojo pradžioje Rytinėje Prūsijoje buvo lietuviškai kalbančių apie 1.000.000. O iki 1890 m. teliko tik apie 150.000 lietuviškai mokančių, pagal dr. Jolendoriai buvo Lietuvos žmonėms žurnalai, istorinių žinių teikėjai, lauko ūkio patarėjai, dainų, eilėraščių rinkiniai ir tautinio atgimimo žadintojai.

1739 metais Prūsijos karalius išleido įsakymą įvesti vokiečių kalbą į lietuviškas mokyklas, o 1876 m. vokiečių kalbą paskelbta jau vienišele valstybine Prūsijos kalba.

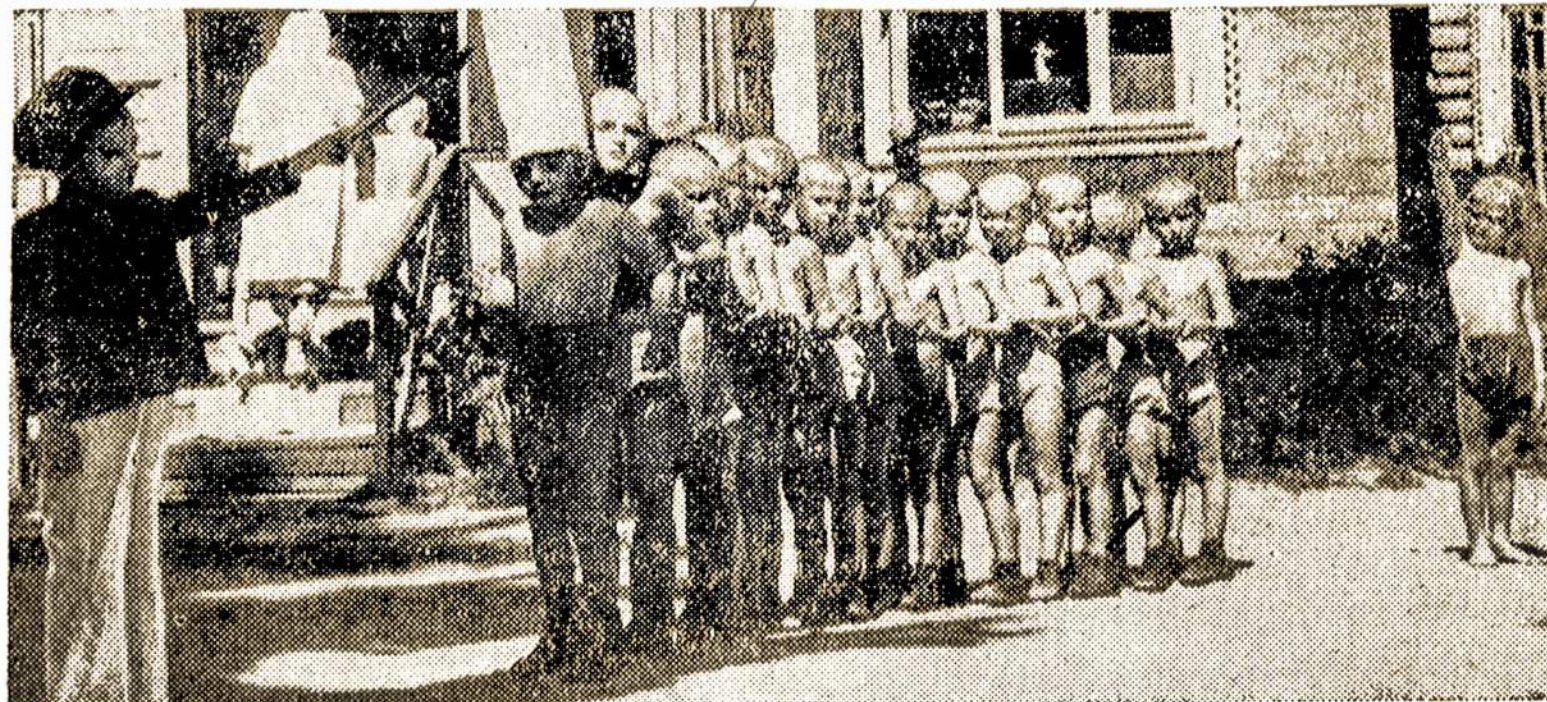
Tariamie lietuvių draugai, vokiečiai inteligentai 19-jo amžiaus antroje pusėje įsteigė Tilžėje Lietuvių Draugiją, bet tikslai tam, kad rinktų ir spausdintų žinias apie lietuvių kalbą, kultūrą ir tautinius papročius. (Tąsa 5-me pusl.)

AR SENIAI ATSIKADO GRAŽYLAI?

Pieštukas lūpoms dažyti nėra naujoviškas išradimas — senovės moterys taip pat mėgo ryškinti savo grožį, kaip tai daro ir mūsų laikais. Eirėje (buv. Airijoje, ar Irlandijoje), kasant pajūrų uostui prie Lambay salos, arti Dublino, atkastas buvo kapas, kurs buvęs bent 2.500 metų senumo, ir čia buvo rasti rožavos spalvos ploni šupuliukai, kuriais senovės moterys dažydavo lūpas; rasta bronzinių apirankių, akmeninių žiedų ir geležies veidrodėlių... Taip pat žinoma, kad senovės graikai, egiptiečiai ir romėnai daug žinojo apie veido gražylus. Juos vartodavo tam tikrais laikotarpiais — kartais plačiai vartodavo, paskai uždėdavo laiko tarpas, kada visai nebevertodavo, ir galiausiai grįždavo ta pasigražinimo mada.

“Leopardai” ir “Krokodiliai” Žmonės

Leopardo žmonės — tai slapta Afrikos žmonių draugija, kurios nariai yra žmogėdros. Apsiginklavę, nakties metu jie puola nužiučius priešininkus, nužudo juos ir suėda. Tų žmonių — “leopardų” laukiniai Afrikos gyventojai labai bijosi. Krikščionių misionierius Bomy yra apie juos rašęs. “Leopardų” žmonių esama Imperio apylinkėse ir Sierra Leone. Jie, pagriebę savo auką, rėkia, pamėgdžiodami leopardo riksma. Kita panaši draugija esanti Krokodilių žmonės — jie persirengia krokodiliais, puola savo numatytus priešus ir naikina juos. Susekti leopardo ir krokodilio žmones esą labai sunku ir dėl to nedaug apie

Tie vaikučiai žaidžia “traukinį” prie specialės našlaičiams auklėtuves netoli Maskvos, kur apgyvendinti vaikai Sovietų gelžkelių darbininkų, užmuštų kare. Prieglauda neseniai gavo drabužių ir kitokios pagalbos iš Amerikos. Dovanas suaukojo gelžkelių brolijos, taipgi CIO ir AFL unijos per Russian War Relief.

Maro ir Bado Metai Lietuvoje

1710 metais ištiko baisus maras Lietuvoje. Žmonės, it lapai rudenį nuo medžių, krito; belikę tik po keletą žmonių parapijose. Karvės, sakoma, grįžusios namo, baubdavo, bet nebuvo kam jas melžti. Žmonės vieni buvę išmirę, kiti į miškus išbėgioję. Sveikieji, pamatę ligonius, bėgdavo, kur akys ir kojos nesė.

Vasarą laukų ir pievų niekas nedorojo; rudenį rugių nesėjo. Žiemai atėjus, karvės ir arkliai badu išdėvė. Šunės vos nesprogo, bėrydami kritusiųjų mėsa. Maitos ir kaulai, visur klaksojami, baisiai dvokė.

Labai sunkūs buvo ir 1868-ji metai Lietuvoje. 1867 metų vasara buvo labai lietinga. Dienos buvo šaltos, žemė visur permirkusi. Javai supuvo.

1868 metais gi vasarą buvo labai giedri, lietaus beveik visai nebuvo. Tik retkarčiais pasirodydavo debesų su griausmais ir vėsula, bet lietaus tik keli rupūs lašai tenulašėdavo. Šlapiausios vietos išdžiūvo. Rudenį visur degė miškai ir išdžiūvusios balos bei pelkės.

ISTABUSIS BANANŲ AUGALAS

Ant tokio, ploto, kur galima užauginti tik 50 kilogramų bulvių, arba 17 kilogramų kviečių (o bulvėms ir kviečiams reikia tam tikros priežiūros), bananų be jokios priežiūros galima užauginti 2.000 kilogramų! Bananai nereikia jokios priežiūros, jei bent tik tiek, kad nudžiūvus stiebeliams, nulažyti juos. Banana yra ypatingai maistinga — galima ją valgyti šviežią arba džiovintą. Šimtai tūkstančių negrų tuose kraštuose, kur auga bananos, minta tiksliai jomis. Jie valgo šviežius vaisius, džiovina juos ir sumala į miltus; iš bananų jie dirba tam tikrus gėrimus; bananų medžių lapais dengia savo pašūrus, iš bananų stiebų ir pluošto audžia sau auksklus... Bananos stiebas kartais pasiekia 7 ligi 10 jardų aukštumo. Dėl tokių bananų naudingumo banano medį kartais vadina “rūpestingu augmenijos pasaulio darbininku!” L. Ž.

juos ir težinoma. Panašių slaptų draugijų yra ir kituose kraštuose.

Ore kybojo dūmų migla. Rasos nebuvo.

Atėjo šalta snieguota žiema. Žmonės neturėjo duonos, o gyvuliai pašaro. Žmonės plėšė šiaudinius stogus ir šėrė gyvulius. Prieš šerdami, dar kartą šiaudus kuldavo, kad gautų nors sauja grūdų duonai. Dėl miltų stokos į duoną maišydavo pelų ir, sugrūdę piesto, medžių žievę. Duona

KĄ KRIENAS SAKO:

Iš mažų prakiurimų karta darosi dideli trukumai.

Ne darbininkas darbo, bet darbas turi bijot darbininko.

Willkie paskelbė Vieną Pasaulį; prez. Rooseveltas paskelbė pasaulio pilietį. Marksistai šią tezę visuomet žinojo.

Protinga ekonomija dažnai reiškia daugiau, negu didelis uždėris.

Jeigu daugiau lavinsies, daugiau žinosi, ir jeigu klausysi savo proto — busi marksistas.

Kas bijosi kitiems pasitikėti ir rizikuoti, tas bijosi gyventi.

Geriau tikėtis ir nieko negauti, negu nieko nesitikėti ir niekad nieko nelaukti.

Karo metu, kaip yra, taip turi būti gerai.

Tiems, kurie daug gauna ir vis nori dar daugiau — duok mažai arba nieko.

Su darbininkais dabar, kaip ir su cigaretėmis, bėda tame, kad jie brangesni, bet tame, kad jų negalima gauti.

Darbas ir monotonią ilgainiui viską atbukina.

Geri darbdaviai laiks nuo laiko “paastrina” (atatinamais būdais) savo darbininkus, kaip bučeris peilį, kad jie būtų aštresni, naudingesni.

Košė auksiniam dubinyje ar moliniame — vis bus košė. Vienur per daug, tai trūkš kitur; negali būt visur per daug.

Neprotaujantis žmogus — man didžiausia pabaisa.

Pr. Krienas.

buvo nepraryjama be vandens, vidurių nesuvirškina. Nuo elgėtų durys neužsidarydavo.

Kilo įvairių mirštamųjų, apkrečiamųjų ligų. Beveik nebuvo kiemo, kur nebūtų buvę ligonių. Šiltinėmis ir raupais žmonės krito, kaip musės. Dažnai miške ar lauke sušaldavo po keletą susiglaudusių prie vienas kito žmonių, norėjusių šitaip pasišildyti. Eina, būdavo, kartais visa šeima per gilų sniegą; pavargę atsidėdavo pasislėpti ir susiglaudę užmiega amžinų miegą.

Po tokios sunkios žiemos atėjo labai ankstyvas ir šiltas pavasaris. Žmonės ir gyvuliai vos vos tepasiviko: karvės, virvėmis pakeltos ir pastatytos ant kojų, vėl griuvo; artojai ir arkliai beardami ėjo ir kniubo, stodo — išsėję.

Atėjo vasara. Dienos buvo gražios. Žolė žėlė, javai augo. Rugiams pribrendus, žmonės skubo į laukų rugių varpų raškyti, tiesiog valgyti bei duonai kepti.

Rudenį, javus ir sieną suvalę, žmonės vėl ėmė atsigauti.

P. M.

KIEK YRA KAULŲ ŽMOGAUS KŪNE?

Suaugęs žmogus turi 206 atskirus kaulus, tačiau kaulų skaičius nėra tas pats įvairiais žmogaus gyvenimo laiko tarpais. Nugarkaulyje turime 33 atskirus kauliukus. Viršutiniai 24 kauliukai per visą žmogaus gyvenimą pasilieka išskirti, bet 25-tas, 26, 27, 28 ir 29 susilieja į vieną didelį kauliuką, vadinamą sacrum; paskutiniai keturi kauliukai taip pat suauga į vieną, vadinamą coccyx. Jaunuolio amžiuje žmogaus kaukolė turi 22 atskirus kauliukus, o senatvėje mažiau.

AR REIKIA TRIUŠĮ KELTI UŽ AUSŲ?

Kiškių ir triušių (zuikių ir kralių) nereikia kelti, imant už ausų — jiems tai skauda. Geriausias būdas pakelti triušius, paėmus už odos ant kaklo, kaip mažą šunytį. Taip keliamas triušis nesispardydys ir nesigins, o šiaip jis ginasi, keliamas už ausų, nes tokia “poza” jam yra labai nemaloni ir skauda. Triušių augintojai turėtų tai žinoti.

ŽYDŲ ĮSIKŪRIMAS SE-NOJOJ LIETUVOJ

Žydai yra atėję į Lietuvą iš kitų šalių. Jie atvyko įvairiais laikais ir keliais.

Viduramžiuose, per kryžiaus karus, krikščionys, traukdami Palestinos vaduot, pakeliui miestuose dažnai žydus plėsdavo, mušdavo ir žudydavo. Žydai bėgo iš ten ir keliavo į kitus kraštus, ypač į rytus.

Iš pradžių daug jų atvyko į Cechiją, paskui į Lenkiją. Po kiek laiko juos iš čechų žemės ėmė vartyti. Daug žydų rado prieglaudą Vokietijoje ir kitose šalyse. Į Lietuvą žydų atsikraustė Gedimino laikais.

Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas, rūpindamasis sustiprinti ir sutvarkyti savo valstybę, kvietė įvairių vertėvių, amatininkų ir pirklių iš Europos. Tarp ateivių buvo ir žydų. Jie daugiausiai versdavosi prekyba ir pinigų skolinimu. Amatininkų tarp žydų buvo dar nedaug.

Vėlesniais laikais, prie kitų kunigaikščių, Lietuvoje atsirado daugiau žydų. Jie Lietuvoje, kaip ir kitur, gyveno savo bendruomenėmis.

PIRMAS EUROPIETIS SU LIETSARGIU

Skėtis (arba lietsargis) Anglijoje yra būtinas “ginklas.” Anglas, išeidamas iš buto, nors oras visai gražus ir diena saulėta, retai teiseina be skėčio. Jis sako: “You never can tell!” Vadinasi — “negali pasakyti,” koks bus oras! Pirmas žmogus, nuolatos nešiodavęs skėtį Londono gatvėse, buvo Jonas Hanwayas (1712 — 1786 m.), žinomas keliauninkas ir filantropas. Ne kartą jį pašiepėdavo ir užkabindavo didmiesčio padaužos, ypač vežikai, matydami neįprastą daiktą jo rankoje. Hanwayo atminčiai yra paminklas Westminster Abbey Londone.

Chinai ir japonai šimtais metų pirmiau pradėjo vartoti lietsargius — skėčius, ne gu europiečiai.

25-kių Pulkininkų Tėvas—Ilgametis

Francūzijos Jacques de Thiers (1630—1747 m.), iš Puy - de - Dome, turėjo 25 sūnus ir 1 dukterį. Visi jo sūnūs buvo francūzų armijoje ir visi buvo pulkininkai. 1690 metais kautynėse ties Fleuris, Belgijoje, kiekvienas de Thierso sūnų vedė savo pulką kovoje už Francūzijos karalių. Stiprus tų pulkininkų tėvas susilaukė 117 metų amžiaus.

AR SNIEGAS TIKRAI BALTAS?

Ne, sniegas yra bespalvis, sudarytas iš mažyčių permatomų kristalų, kurių kiekvienas turi šešis šonus, bet visai skirtingos formos. Sniegas atrodo mums baltas dėl to, kad šviesa atsispindi tuose mažyčiuose kristaluose ir esančio juose oro dalytelėse.

Išgavę teisę gyventi kurioje nors vietoje, jie išsirūpindavo žemes gabalus kapams ir savo bažnyčiai — sinagogai, ir čia įsikurdavo kultūrinio ir ūkinio gyvenimo židinį.

Keturioliktajame amžiuje Lietuvoje buvo jau trys žydų bendruomenės — Trakuose, Gardine ir Brastoje (Brest-Litovske). Didžiausias žydų židyns buvo Brastos mieste. Silpnėjęs jų gyvenimas ėjo Gardine. Trakai ilgainiui visai išslydo iš jų rankų. Trakuose įsigyveno Vytauto pargabenti iš Krymo karaimai, žydų sekta, nepripažįstanti Talmudo.

Žydai, gyvendami Lietuvoje, išgauna sau iš didžiųjų kunigaikščių tam tikrų ypatingų teisių — privilegijų. Pirmas iš Lietuvos kunigaikščių suteikė žydams privilegijų Vytautas. Vytauto privilegijos žydams sako:

Žydai yra laisvi. Jie priklauso tik nuo didžiojo kunigaikščio arba jo vietininko, kaip ir bajorai. Juos tiesia ne miesto vaitas, bet didysis kunigaikštis arba jo pavaduotojas. Tarpusavio bylas ir ginčus sprendžia pati žydų bendruomenė. Bendruomenės teismas gali uždėti įvairių bausmių, net išmesti iš savo tarpo. Žydas yra neliečiamas, kaip ir bajoras. Už žydo galvą, kaip ir už bajoro, reikėjo atsakyti savo galva. Žydai turi teisę pasilikti sau už skolas įkeistąjį daiktą.

Žymi dalis žydų pralabo kaipo prekežiai, bankininkai ir kiti verslininkai. Kai kurie įgaudavo teisę rinkti mokesčius. Ne kartą ir didieji Lietuvos kunigaikščiai skolino iš žydų dideles sumas pinigų.

Mirdamas kunigaikštis Kazimieras paliko daug įskolinimų žydams. Jo sūnus Aleksandras dalį tų skolų grąžino. Bet nuo likusiųjų sumanė išsisukti; todėl 1495 m. įsakė visiems žydams iš Lietuvos išsikraustyti. Visas žydų turtas teko didžiaiam kunigaikščiui Aleksandrui. Dalį to turto jis davė vienuolynams, kunigijai ir kai kurioms įstaigoms.

Žydų vieton buvo pakviesti amatininkai ir pirkkliai iš Vokietijos ir Švedijos. Šiem naujiem ateiviam buvo atiduoti žydų namai ir žemės.

1501 metais Aleksandras tapo išrinktas Lenkijos karalium. Lenkijoje jis rado savo išvytus iš Lietuvos žydus. Čia žydų buvo daugiau, negu Lietuvoje. Buvo jie čia ir turtingesni, ir turėjo galingų lenku ponų, kaip savo užtarėjų. Aleksandras todėl negalėjo net svajoti apie žydų išvargimą iš Lenkijos. Tačiau jis stengėsi paimti iš jų kuo daugiausia pinigų. O tų pinigų reikėjo vis daugiau ir daugiau.

Nauji Lietuvos ateiviai, vokiečiai ir švedai, visai nedavė daugiau pelno, negu pirmiau duodavo žydai. Karai reikalavo vis didesnių naujų išlaidų. Išvartieji žydai, tatau matydami, sutiko karaliui skolinti pinigų. (Tąsa 5-me pusl.)

Paruošė D. M. Šolomskas.

Kaip Per Karo Audras ir Liepsnas Lietuva Pasiekė Laisvę

(Tęsia)

— Tai sudėtinga ugnies linija. Šalia pabūklų, kurių paskirtis daužyti prieš gelžbetoninius įtvirtinimo lizdus ir po žeme esančias tranšėjas, stovi ir mažos, judrios priestankinės patrankėlės. Jų uždavinys medžioti ir naikinti tas prieš tankų bangas, kurioms, nežinia kokių būdu, pavyktų pralėkti per priekines linijas.

Negyvas, auksinis lapas krinta nuo klevo, po kuriuo stovime. Jis sukinėjasi, plazdena ore, bėga vienas ir kitan šonnan, pagaliau be garso prisiglaudžia prie žemės. Tokia nuostabi tyla aplink, kad, rodos, girdi savo širdies dūžius.

— Kaip mes pasirengiam puolimui? — kalba toliau majoras. — Visą laiką vyksta įtempta žvalgyba. Ir kai visi daviniai iš oro ir žemės gauti, — mes gauname įsakymą puliti. Tokį pat įsakymą gauna visi — pėstininkai, tankistai, lakūnai, pionieriai... Didžiojo puolimo pradžia pažymėta tikslia valanda, minutė ir sekundė. Ir artilerija tada prakalba visa savo galia, be pertraukos, pilno viesulu, mušdama tai, kas jai skirta.

Majoras nutyla ir matyti, kaip jis žiūri į pabūklą. Kiekvienas artileristas yra didelis savo amato mėgėjas, o kas nežino tarybinių artileristų, kuriais gėrisi visos pasaulis!

Važiuojame, atsiveikinę su milžiniška daugybe pabūklų ir sviedinių, toliau. Vėl vienišos sodybos, pakilusios ir niekieno nejudinamos šulinių svirtys, darželiai pilni gėlių.

Štai pafrontės miesčiukas. Suskaldyti buvusiam mūšyje namai, perkreiptomis sienomis, prisiglaudusiais prie žemės kraigais... Šalikelėje didžiulės sviedinių duobės, kuriose galėtų tilpti visa mūsų mašina.

Daug iškentė mūsų žemė. Daug griuvėsių joje šandien. Bet eina kova, kad amžinai daugiau neliessotų vokiškojo grobiko sukelti karo gaisrai...

Miškas. Per galvas praskrenda ir į dirvą nukrenta sviedinys. Pilkas dulkių debesys pakyla, o paskui pamažu, pamažu sėda.

Čia pat, šalia keliuko, mūsų vyrai. Jų pilnas miškas ir jie pamažu juda pro medžius, šalmuoti, su plieniniais, žaliai dažytais skydais ant krūtinės, su automatais rankose. Už miško girdėti inirtusi kulkosvaidžių ir šautuvų dvikova. Žvalgai, matyt, valo kelią kasdieninei žvalgybai.

Vėl nueina viršugalviais sviedinys ir vėl nukrenta per kelis šimtus metrų į pilką, rudeningą dirvą. Vokiečiai akiai šaudo, nervinasi, nes ši tyla jiems, matyt, baisesnė už visa kita.

Taip. Visame Lietuvos vakariniame pasienyje audros uraganas jau susikaukęs. Juo jau alsuoja kiekvienas kovotojas, kiekviena mūsų kovos mašina, kiekviena mūsų patrankos gerkle.

Ir kai šias elutes rašau, audra jau prasidėjo. Į Rytų Prūsiją — seną lietuvių žemę — jau įžengė Raudonoji Armija.

KELIAS Į VAKARUS

Raudonosios Armijos korespondentas Martynas Merzonovas rašo:

Šį kartą Vokietijos sieną mes perkirtome į rytus nuo Galkiemio, esančio gražioje kalvoje, papuostoje geltonais beržų lapais. Įvažiuojant į šį kaimą matai plakata, kuriame rašalu užrašyta: "Čia 10 val. rytą į Vokietiją įžengė Tolstikovo gvardiečiai." Jie užkopė į šitą aukštumą kaudamiesi, išmušė vokiečius iš tranšėjų, ir vijo juos laukais, daržais, slėniais ir vakarus, Vokietijos gilumon.

Visa prūsų žemė suarta apkasais. Apkasai apjuosia kalvas, apkasai — išilgai kelių, apkasai — aplink kaimus, namus, kiemus. Jie negalėjo ties šiais kaimeliais įrengti inžinerijos užtvarų, kuriomis buvo saugomi širvinta, Eitkūnai, Stalupėnai, Galdupė, bet vielmis jie apsipynė, prikaišiojo minų savo laukus, daržus, kiemus: tranšėjomis išrausta visa žemė.

Visi keliai, vedantieji į Prūsiją, pilni mūsų kariuomenės. Jei įkopsi į aukštumą, tai prieš akis atsiskleis didingas išiveržimo vaizdas. Didžiuliais gelsvai rusvų laukų plotais, aukštumomis, siaurais, kreivais keliais juda pilka mūsų pėstininkų juosta, kaukdami pralekia tankai, trimis poromis arklių velkami

sunkieji pabūklai, be paliovės signalizuodami valo sau kelią "studebekeriai", kiek tilpsta prikrauti sviedinių; slenka vežimai su šienų, "bėdos," virtuvės, čia pat zuja, mėgindami prasiskverbti pirmyn, judrūs "Vilisiai," šalimais įstrigo prunkštaujantis arklys, tik ką užkinkytas į geltoną, žvilgantį vokišką fajetoną; pro mus pralekia raiteliai, padangėje dužgia lėktuvai, žemai skrenda į vakarus, link linijos, kur gelsta laukai, įsibėda į dūmų bei ugnies sieną. Šio vaizdo fone triukšmas, gausmas, užšęs, pro kurį negirdėti nei patrankų šaudymo, nei net arti einančių žmonių šauksmo.

Pilupėnų miestelis sutinka mus keliais sudugusiais namais ir dideliu juodu plakatu su užrašu baltomis raidėmis: "Štai ji; prakeiktoji Vokietija!" Tai mažas Prūsijos miestelis, apsuptas viensėdžių, kurių centrą jis sudaro. Čia kirchė, mokykla, kelios parduotuvės, batsiuvių ir kalvių iškabos, benzino kolonos, mūriniai namai čerpių stogais. "Salem" cigarečių reklamos ir juodos vitrinos su nacionalsocialistų partijos skelbimais po stiklu. Stiklas sudaužytas, skelbimai sudraskyti ir čia pat ant žemės, tarp sausų geltonų lapų mėtos medinis fašistinis aras, kuris drauge su svastikos ženklų buvo ant vitrinos.

Toliau pakeliui privažiuojame vienkiam. Jis taip pat tuščias. Nešvarus namas, daržinė šieno, arklidės, karvidės, kiaušidės, kieme išdriakytą lucerną, prie durų numestas matracas ir tranšėjos aplink vienkiam. Gyvuliai išvaryti, parodinis fajetonas, ampuštas krokodilo odos spalvos maštas, paliktas, palikta kuliamoji mašina, variklis, palikti seni baldai, paveikslai, laiskai, virtuvės indai. Tarp puodų guli juodais rėmais portretas vyriškio, matyt, šeimininko su apskritu veidu, ūsais ala Vilhelmo, fetrine skrybėlė; aukšta apykakle su peteliške, riebi pasmakrė, senoviškas švarkas.

Mes vėl išvažiuojame į kelią. Vėl kariuomenės voros, tankai, patrankos, padangėje kovos lėktuvai. Visur, kur tik žvelgsi, — tarybiniai kareiviai žygiuoja per prūsų žemę.

Bet dabar mes matome priešais ateinančius civilius žmones, pradžioje einančius pavieniui, paskui būreliais, ištisa srove. Tai tarybiniai žmonės, išvaryti iš Lietuvos į Vokietiją. Jie grįžta namo. Šioje srovėje ir baltamargės karvės, ir smulkūs arkliai, ir sudaugyti vežimai, koreliai su ryšuliais, dėžėmis, lagaminais. Juos lydi išvarginti, išgudinti žmonės su pageltusiais apželsusiais veidais, sulinkę, suplyšusiais švarkais, kelnėmis; moterys su kūdikiais ant rankų, jaunuočiai, merginos, seniai, lazdomis besirastantieji. Jų akys rodo sumišimą; jose atsispindi ir išsivadavimo bei gimtosios žemės artumo džiaugsmas ir fronto ugnies baimė. Ir, nepaisydamos karo, dūngsėjimo, lėktuvų burzgėjimo, patrankų, tankų, automobilių judėjimo, moterys čia pat šalia kelio, atsiklaupusios, žindo kūdikius, gulinius ant žemės. Gyvybei! Su apsiašarojusiomis akimis jos pasakoja, kaip šurkščiai, kaip beširdiskai mėtė juos iš namų, išvarė prie Gumbinės, vertė kasti apkasus, tranšėjas, griovius, kaip juos apgrobė, plakė, tyčiojosi iš jų. Ir tik pereitą naktį jie išgirdo pirmųjų rusų balsus ir tankų žlegėjimą. Vokiečiai juos paliko. Tai buvo laimingiausia akimirka ir jie, ilgai negalvodami, leidosi atgal, į rytus, Raudonosios Armijos pusėn, leidosi keliuonėn į tėvynę.

Šiame išvadotųjų žmonių susitikime su Raudonosios Armijos kariais — didžioji mūsų kovos prasmė. Ir, štai čia, prūsų žemėje, gale Laukupėnų kaimo, mes pirmą kartą pamatėme vaizdą, kuomet išiveržimo į nekenčiamą kraštą džiaugsmas susipynė su išsivadavimo iš vergijos džiaugsmu, su mūsų karinės galios, mūsų jėgos, pergalės džiaugsmu. Armija žygiuoja pirmyn. Vieną vaizdą pakeičia kitas.

Kambaryje, apstatytame mašastinėmis sofomis ir taburetėmis, prie stalo, sulinkęs ant žemėlapių, stovi generolas su karininkais. Jis žiūrinėja kelią į Gumbinę. Tik dabar jam pranešė, kad divizija artinasi prie pagrindinės magistralės, einančios iš Stalupėnų. Jis šypsosi ir sako:

(Bus daugiau)

Shenandoah, Pa.

Žuvo Kovoj A. Kuzmickas
Kovoj už žmonijos laisvę, Vokietijoje, žuvo Antanas D. Kuzmickas, nuosirdus ir darbštus lietuvis. Pasitikime, kad apie jo gyvenimą bus parašys.

Antanas Kuzmickas

ta plačiau. Pagal generolo Dunlop pranešimą, jis yra dingęs ("missing") nuo sausio 1 dienos. Kol kas dar nežinia, ar kovūnas pateko į priešų nelaisvę ar atidavė savo brangią gyvastį.

Mes reiškiamė Antano žmonai, broliui Stasiui ir kitiems giminėms užuojautą.

So. Boston, Mass.

ALDL 2-ros Kp. Bankietas Gražus ir Sekmingas

Sausio 21 d., tai yra, Lenino mirties 21 metų sukakties dienoje buvo Literatūros Draugijos 2-ros kuopos bankietas pasveikinimui Laisvės dienraščio dalininkų suvažiavimu ir mūsų apšvietos organizacijos 30 metų gyvavimo sukakties. Publikos dalyvavo arti šimto ypatų. Moterų skyrus pagaminimo paukštienos valgius su kitais padabninimais. Dailės programa išpildė mūsų mylimi dalininkai: Ig. Kubiliūnas solo tris dainas sudainavo, ir Rožė Stripinienė-Merkeliūtė tris dainas. Jiems akompanavo Ida Repšūtė. Publika su pasigėrėjimu klausė jų dainavimo.

Turėjome netikėtai svečių iš Lawrence, tai A. Taraškai buvo atvykę. Pirmininkas Kazlauskas išsiskė pirmutinį pakalbėti svečią A. Tarašką. Gerą prakalbėlę pasakė; kad mūsų idealistinis veikimas iš mažo būrelio prasidėjęs, vis be kyla ir šiandien didelę reikšmę turi, didelius žygius atlieka.

Zavis gerą prakalbėlę pasakė apie Laisvės turinio gerumą. Dr. Borisas karštai ir teisingai atžymėjo svarbą ilgųjų straipsnių, telpančių Laisvėje,

ypač iš Lietuvos rašytojų. Jusius žymėjo, kaip nepaprastai šis parengimas supuolė, kad mūsų sukaktį, sausio 21 d., minime ir 21 metų sukaktį nuo pasaulio didžiosios revoliucijos vado, Lenino, mirties. Jis perskaitė šias eiles:

ATMINIMUI LENINO
Mirė milžinas idėjos,
verkia milijonai.
Mirė žmonių apgynėjas,
džiaugiasi tyronai,
Kad jau nėra to, kuris nešė
šviesos žibintuvą,
Kuris tiesą skelbė, rašė,
šaukdamas į krūvą.
Oi, neverkit spaudžiamieji
žmonių milijonai.
Nesidžiaukite piktieji
liuosybės tyronai,
Nes jau šventą didį darbą
milžinas atliko;
Jo dvasia mūsų krūtinėje
gyva pasiliko.

Nuo mūsų ašarų ir kraujo
pančiai mūsų supuvo.
Mūs troškimas svieto naujo
vienijas į krūvą —
Ir netrukus iš krūtinės
sprogs baisūs perkūnai:
Galas, galas jum, tyronai,
liuosybės siaubūnai!

Ir priminė, kad geriau atžymėjus istorinio supuolimo įvykius, paukoti kiek kas išgalim dėl dienraščio Laisvės dalininkų suvažiavimo pasveikinimo. Tuojau liko sudėta \$130. Aukavusių vardai, su pinigais ir sveikinimo raštu, bus priduoti suvažiavimui.

Kiti sakė trumpesnes kalbas, išreikšdami savo mintį.
Kaip žadėta, taip padaryta, po visų kalbų išrinkta delegatas D. G. Jusius ALDL 2-ą kuopą atstovauti Laisvės dalininkų suvažiavime. Po programos paaiškėjo, kad S. Rainardas, kaip po individualis Laisvės šerinkas, irgi rengiasi važiuoti į suvažiavimą.

Vakaras baigėsi labai kiltame ūpe ir draugiškoje nuotai-koje.

Beje, bankieto dalyviai su teikė paskutinę pagarbą atstojimu mirusiam kuopos nariui, kuris yra užrašęs į testamentą savo turtą ALDL.

D. J.

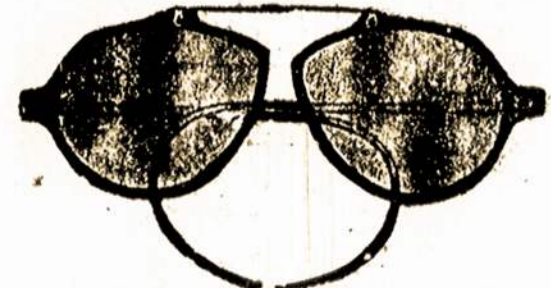
Thomas J. Klimaitis Graborius—Undertaker

Laidotuvių Direktorius
Balsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių.
Šerminė (Koplyčia)
NEMOKAMAI
Telsingas Patarnavimas
Reikale Kreipkitės:
THOMAS J. KLIMAITIS
1640 North Main Ave.,
SCRANTON, PA.
Tel. 3-6723.

NEDALINAMA ATSAKOMYBĖ

Mes egzaminuojam akis, rašome receptus,
nupiešiam planus

Darome ir pritaikome akinius kada reikalingi

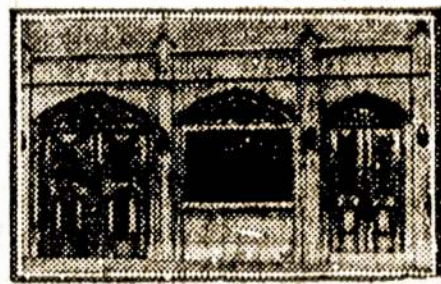
(Mes esame darę regėjimo pataisymus viršaus 500 daktarų ir kitokių profesijų žmonėms, taipgi jų šeimoms ir jų pajamantams.)

DRS. STENGER & STENGER

OPTOMETRISTS

394-398 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.

Telephone STagg 2-8342

NOTARY
PUBLICTELEPHONE
STAGG 2-8048

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Laidėsi valandą kreipkitės pas mus.

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

A. L. D. L. D. REIKALAI

LLD 15 Apskričio Kuopoms

Draugai, kuopų valdybos!

Siemet yra atžymėjimas 30 metų gyvavimo sukakties LLD, mūsų kultūrinės organizacijos. Būtinai reikia sužinoti, kaip mes stovime nariais mūsų LLD 15 apskrityje? Manau, daugumas jau matėte Centro Komiteto pranešimą, kad LLD turi pakelti narių skaičių 1,000 per šiuos metus. LLR 15 apskričio kuopų sekretoriai prašomi greitai prisijusti skaitlinę, kiek narių pasimokėjo 1944 m. Kada žinosime, kiek mes turime narių, tai bus lengva nustatyti kvotą jubilėjiniam vajui. Malonėkite greitai prisijusti narių skaičių žemiau pažymėtu antraštu.

Prašome visų LLD narių nepasizadėti niekur kitur subatų, vasario 17 d., vakare. LLD 15 apskritis rengia įvairumų vakarą. Jame bus dainų, kurias sudainuos mūsų nenu-

ilstančios draugės iš Amerikos Lietuvių Moterų Kluubo, po vadovystė M. Klacionienė. Bus sušauta graži komedija. Gal bus ir radijušas, kuris duos visokią žinią, kurios kitur netalpinamos. Bus šokiai prie lietuviškos muzikos. Kas bus daugiau ant programos — tūmykite vėlesnį pranešimą, o dabar skleiskime tikėtus, kiek tik galime. Tikėtus galima gauti pas šiuos komiteto narius: Z. Saimonienė, 1200 E. 176th St., M. Rackaitienė, 1208 E. 169 St.; P. Kurulis, 3570 E. 72nd St.; A. Gendrienė, 8113 Korman Ave. ir D. Petrauskas, 1451 Clermont Rd. Prašome visų narių plakti tikėtus, nes nuo šio parengimo ir jo pasekmingumo priklausys jubilėjinio darbo pasekmės.

LLD 15 Apskr. sekr.,
D. Petrauskas,
1451 Clermont Rd.,
Cleveland 10, Ohio.

VILNIES KALENDORIUS

1945 METŲ

Svarbi Knyga, Įvairi Raštais iš Daugelio Mokslinių Sritių; Daug Informacijų ir Dailiosios Literatūros.

STAMBI KNYGA. KAINA 35c.

Per pastą užsisakantiems po vieną, kaina 40c.

Gera Nuolaida Platintojams. Tuojau Užsakykite Platinimui Ar Patys Sau.

LAISVĖS ADM.

427 LORIMER ST.,

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis

Tru-Ember Fuel Co., Inc.

496 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

CHRONIŠKOS LIGOS

ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORRHOIDAI ir kitos Mėšlažarnės Ligos, Inkstų ir Pūslės suaugimai, Nugaros skausmai, Skidvio ir Zarnų nesveikumas, Chroniški Skauduliai, Ištisusios Liaukos ir Abėlas Silpnumas, Reumatizmas ir Arthritas. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujoviškais būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių kraujo ir šlapimo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.

VISOS CHRONIŠKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS

— Vidutinis Atlyginimas —

MEDIKALIS ISTYTIMAS \$2.

DR. ZINS

(Isist. 28 m.)

110 East 16th St., N. Y.

Arti Union Square

Kasdien 9 A. M. — 7 P. M.

Sekm. 9 A. M. — 2 P. M.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Lūdėsi valandą kreipkitės prie mūsų dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrūšta mūsų šerminė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

Tilžė Kaip Lietuvių Kultūros Židiny

(Tęsa nuo 1-mo pusl.)

kaipo mirštancios tautos palikimą. Jie nemanė, kad lietuvių tauta turi teisę gyvuoti.

Mažosios Lietuvos lietuvių patrijotą dr. Bruažį vokiečiai apšaukė bėpročiu, atėmė jam pilietines teises, turta ir uždraudė bet ką visuomeniniai veikti.

Praeito karo metu vokiečiai uždarė visus lietuvių laikraščius ir žurnalus ir leido tik savo propagandos ir vokiečių laikraštuką "Dabartį" lietuvių kalba.

Is esmės panašūs į kaizerinius, bet dar aršesni lietuvių bėpročiai ir naikintojai ir naikintojai pasirodė hitlerininkai. Tilžėje jie uždarė ilgąmetę Lietuvos Giedotojų Draugiją ir sunaikino jos namus. Jie įtūžo persekioti anaipol ne kairių Prūsijos lietuvių filosofą ir rašytoją Vydūną; užgrobė ir sunaikino jo kelių šimtų puslapių veikalą, parašytą vokiečių kalba — "Septyni Simtai Metų Vokiečių Santykių su Lietuviais". Veikalo rašytoją jie įmetė į kalėjimą.

Klaipėdos krašte, dar kol jis buvo Lietuvos žinyboje, vokiečiai sudegino Lietuvos Pedagoginio Instituto knygyną. O atplėšė Klaipėdą nuo Lietuvos, jie puiklają Vytauto Didžiojo gimnaziją pavertė į savo kareivines.

Už kalbėjimą lietuviškai buvo skirta pinigine bausmė. Lietuviai Tilžėje, Klaipėdoje ir kitur buvo užpildinėjami, mušami, apspjaudomi, o Lietuva vadinama "utėlių valstybe."

Is neapykantos ir paniekos lietuviams, jie pakėlė vokiškais ir totkius senus lietuviškus vietovardžius, kaip Stalupėnai, Pirkalnės, Tepliuva, Darkiemis ir kt.

Argi už tai reikėtų lietuviui garbinti vokiečių?

Kas liečia išlaisvintą Tilžę, tai jinais taps tikru, atviru ir garbingu lietuviškos kultūros židiniu.

J. C. K.

KAKTA IR PROTAS

Sako, kad aukštos kaktos žmonės turi didesnį protą, ne kaip tie, kam gamta davė žemą kaktą. Statistiniai duomenys ką kitą rodo: nėra jokio pagrindo sakyti, kad aukštos kaktos žmonės esą protingesni. Yra daug aukštakakių puspročių ir yra daug labai gabių žmonių su žemomis kaktomis.

Maskva. — Atimdami Spisske — Odhradie miestą iš vokiečių Čechoslovakijoje, Sovietų kariai suėmė 400 nacių, 10 kanuolių ir pagrobė 100 vagonų su kroviniais.

Žydų Įsikurimas Se- nojoj Lietuvoj

(Tęsa nuo 1-mo pusl.)

Ponų užtarimas ir pinigai padarė savo darbą, ir didysis Lietuvos kunigaikštis, o Lenkijos karalius sutiko gražinti žydus į Lietuvą. Po aštuonerių metų ištrėmimo jiems buvo leista vėl gyventi Lietuvoje.

Sugrįžę į Lietuvą, žydai vėl vertėsi įvairiais bizniais ir pramone, kaip ir pirma. Ilgainiui jiems buvo leista gyventi, kur norėjo — karaliaus ar bajorų žemėje. Jie gavo teisę ir baudžiaininkų turėti, kaip ir ponai dvarininkai.

Baudžiavą panaikinus, žydai grįžo į miestus, kur vėl emė verstis prekyba ir amatais.

A. J.

VOKIEČIŲ TANKŲ NAIKINIMAS

Maskva. — Sovietų kariai visuose frontuose saus. 25 d. sunaikino bei sunkiai sužalojo 97 vokiečių tankus ir nušovė 15 jų lėktuvų. Vien tik į pietų vakarus nuo Bu-dapesto, Vengrijos sostamiesčio, buvo sudaužyta 47 nacių tankai.

Binghamton, N. Y.

Lietuvos vaikūčiams drapavų nupirkti aukavo sekamai: P. D. Kvalkauskai iš Zion Grove, Pa. \$3. Po \$1 aukavo: A. N. Yudikaiciai, V. Gaidis. Gi per moterų skyriaus susirinkimą aukavo po \$1: N. Mačiukienė ir V. Kapičauskienė. Viso \$7. Prašome ir kitus prisidėti prie šio garbingo darbo. Sirdingai ačiū aukavusiems.

J. K. Navalinskienė.

Pittsburgh, Pa.

Sausio 7 d. atsibuvo mėnesinis susirinkimas Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 160 kuopos, savajame name, 1320 Medley St. Senas komitetas atidarė susirinkimą ir pakvietė naują eiti pareigas, kurio pirmininkas yra K. Kairys, vice-pirm. — Jos. Kudiš, turto rastiškas — J. D. Lekavičius, užrašų rast. — P. Aglinskis, išdėstas — D. P. Lekavičius, išdo prižiūrėtojai — J. Norkus ir J. Mauragienė.

Komiteto raportai išduoti ir priimti. Susirinkime dalyvavo apie 15 ypatų. J. Kazimier, kp. organizatorius, pranešė, kad jau turi kelis naujus narius sekamam kuopos susirinkimui. Is LDS 103 kp., New Eagle, persikėlė į mūsų kuopą Steponas Plopa.

Pittsburgh'e įvyko labai daug apilėsimų. Apilėšė Julius Simkauskas krautuvę, išnešė mėsą, cukrų, cigaretes ir kitus daiktus, išnešė kelių šimtų dolerių vertės. Plėšikai išplovė lango stiklą ir įėjo.

North Sidėj vienas suimtas

22-jų metų amžiaus. Jis, sakoma, prisipažino, kad atlikęs 27 apilėsimus. Nuteistas 10 metų prie sunkių darbų. Kiti du sugauti ant farmos vogtame automobiliu, kuriame rasta daug vogtų daiktų. Abu neseniai pabėgę iš kalėjimo.

Daug nelaimių su gaisrais įvyksta, būna ir žmonių apdegimų. Mirė Stulginskienė, jau apie 70 metų amžiaus. Paliko 2 sūnus, vieną dukrą ir anūky. Palaidota sausio 23 d. į Šv. Kazimiero kapus.

Žiema pas mus sunki, daug sniego, ledo, slidūs keliai, tai įvyksta daug nelaimių.

D. P. Lekavičius.

Juozo Tysliavos Velnias Suliejo Man Kelines

Viena rytą visai netikėtai, valgant pusryčius, laikkanės atnešė dienraštį Laisvę šių metų sausio 6 dienos. Žingeidumo dėlei, nieko nelaukdamas, ėmiau tuoj ir prasileidžiau. Į akis pirmiausia metėsi pastabos. Nagi, žiūriu, Juozas Tysliava sako, kad premjeras Churchillis ir prezidentas Rooseveltas pasikvietė talkon šėtoną Staliną! Nė pats nepajutau, kaip tik lept man karštos kavos puodukas iš rankų ant kelių ir suliejo kelines. Pamačiau, argi iš tikrųjų Juozas Tysliava klaidžioja? Nejaugi jam kaimo bobutės uždavė durnaropių?

Kiba Churchillis ir Rooseveltas gerai nežiūrėjo ir nevertino Stalino, todėl padarė tokią klaidą, pasikviesdami jį talkon?

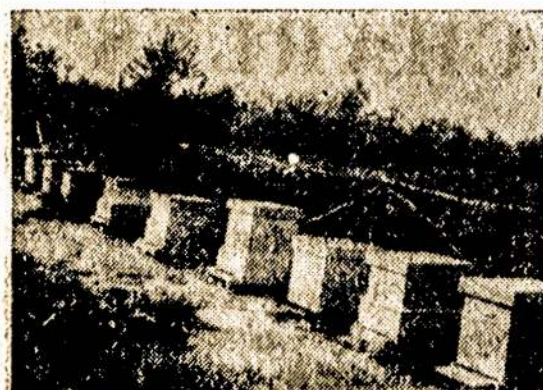
O dabar, jeigu jie visi trys nenugalės Hitlerio, tai Juozas patsai vienas kibs į Staliną. Ir su Juozu baidyk nėra. Tvirtas žemaitis, aukštas vyras, nelabai mažesnis už Jurgelionį. Ir dar visos spėkos tebėra neįnaudotos. Vilniaus Vadvavimo Sąjunga tebėra čia, ar jos išdžiūvo, tai nesvarbu: bile tik viši entuziastai tebėra gyvi, dar nenuseno. Dabar jie tik laikinai negyvas ožkas gano.

Nelabai seniai Juozas lankėsi su labai svarbiais tautos reikalais Chicagoje. Net Vanagaitis ant savo taradaikos jį buvęs pajuokavo, o bangomis. Ir Juozas čia nemažai spyčių paliko. Paminis jo kalbos turinys buvo, kad mes be Vilniaus nenurimsime ir kad Vilniuje lenkai nešoks į krakovią.

Bet juk dabar Vilniuje lietuvių šoka aguonėlė ir klumpakojė. Vilnius priklauso Lietuvai. Bet Tysliava vis tiek nenurimsta. Ir jeigu jis dar biskį pasispyti, tai galimas daiktas, kad jis vienas, nekirepdamas dėmesio į Churchillį ir Rooseveltą, ne tik Staliną, bet ir visą Raudonąją Armiją suvartų į ožio ragą!

Chicagietis.

MEDUS

KODEL TURIME VALGYTI MEDŲ

- 1 Naturalis ir tikras medus bitelių surinktas iš įvairių medžių ir žolių žiedų.
- 2 Meduje randasi įvairių mineralų druskų ir Vitaminų, kas yra būtina reikalinga atbudavimui žmogaus kūno.
- 3 Medus yra daug saldesnis ir sveikesnis už cukrų.
- 4 Medus, šiltas vanduo ir citrinos (lemon) sultis daug pagelbsti nuo gerklės skaudėjimo ir šalčio.

Tuojaus parsiųskite tikro bičių medaus. Prisiųskite \$1.00 už kvartą, arba \$2.00 už ½ galiono, \$4.00 už galoną. Gavę medų jūs pasimokėsite Express už persiuntimą.

Taipgi galite užsisakyti per Laisvės administraciją.

Thomson's Natural Food Co
45-42 — 41st Street
LONG ISLAND CITY, N. Y.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

AUTO MECHANIKAI DARBININKAI IR PAGELBININKAI

TAIPGI VYRAI DIRBTI VIEN TIK PRIE MOTORŲ
JOE KITTELL
600—11TH AVENUE
NEW YORK CITY

APVALYTOJAI
Ofisų Būdnose, Dienų ar Naktį, 45 iki 55 metų, 40 Valandų, Gera Alga.
KREIPKITES Į DZIANTORIŲ,
65 BROADWAY, N. Y. C.

SILPUOTOJAI IR SVEITELIAI plastikos amatai. Taisinai berniukai (junai) plastikos dirbtuvių. Proga, 40 W. 46th St.
2-ros Lubos. BRYANT 9-3945.

PAGELBININKAI

Abelnai Sandelio Rūmė Darbas
Nuolatinis—Gera Alga!
59 JOHN STREET, BROOKLYN.

MECHANIKAI IR MECHANIKŲ PAGELBININKAI
Filnam ar Dalini Laiko. Pulkiausia Alga.
Kreipkitės
STUART AUTO SALES
356 Boulevard, Bayonne N. J.
Bayonne 3-5533
Prisilaikoma W.M.C. Taisyklių

OPERATORIAI

Prie Viena Adats Siuvamų Mašinų
GERA ALGA
NUOLAT
AMERICAN CANVAS CO.
45 MONMOUTH ST., NEWARK, N. J.
MITCHELL 2-3826

VIRŠAMS VYRAI PATYRE PRIE KOMERCIJINIŲ TRAILER VIRŠŲ TAIŠYMI

TAIPGI
SANDELIO RŪMUI VYRAS
Gera Alga
Pokarinė Ateitis
Laikas ir pusė virš 40 valandų.
KREIPKITES

THE TRAILMOBILE CO.
58 MONTGOMERY ST., NEWARK, N. J.
PRISILAIKOME WMC TAIŠYKLIŲ

VYRAI IR BERNIKAI

Abelinas Darbas
SALDAINIŲ KRAUTUVĖJE
Patyrimas Nereikalingas
Pulkiausia Proga Pakilimams
Laikas ir Pusė už Viršlaikius
DUODAME UNIFORMAS
WHITMAN'S CHOCOLATES
415 RACE ST.
PHILADELPHIA, PA.

MALIAVOS ŠVIRŠKĖJAI

Tik Patyre
Prisilaikoma WMC Taisyklių
NEWARK FIREPROOF
138 AVON AVE.
NEWARK, N. J.
BIGELOW 2-3115

VYRAI

Sandelyje, Maspeth, L. I.
BŪTINA PRAMONĖ
LINKSMOS DARBO SĄLYGOS.
Abelnai Uždarbis \$55 iki \$60 į Savaitę.
Pokarinė Proga.
E. D. GIBERSON & CO.
57th St. & Grand Ave., Maspeth, L.I.

MALE and FEMALE VYRAI IR MOTERYS

Abelnam Fabriko Darbai

INTERESINGI KARINIAI DARBAI
SU PUIKIAUSIA POKARINE ATEITIM
GEROS VALANDOS IR
NUO KAVALKŲ
KAINOS PALAIKOMA
PRISILAIKOMA WMC TAIŠYKLIŲ
HANKINS CONTAINER CO.,
963 NEWARK AVE., ELIZABETH, N. J.

Maskva. — Šturmu imdami Loetzen miestą linkai Karaliaučiaus, raudonarmiečiai užmušė daugiau kaip 2,000 vokiečių; pagrobė 53 kanuoles ir daug kitų ginklų.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

BERNIUKAS

SANDELIO KAMBARYJE.
40 VALANDŲ SAVAITĖ
VIRŠLAIKIAI.
\$25 PRADZIAI.
BORGENICHT BROS.
520—8th Ave.

BUČERIAI

Nuolat ir Patikimai
GEROS ALGOS
WOTIZ
525 CENTRAL AVE., NEWARK, N. J.

VYRAI MOKINIAI

DIENINIS SIFTAS
650 į Valandą Pradžiai
Prisideda Laikas ir Pusė už Viršlaikius.
NAKTINIS SIFTAS.
71½ į Valandą Pradžiai
Prisideda Laikas ir Pusė už Viršlaikius.
GRETTI PAKILIMAI
Prisilaikomi W.M.C. Taisyklių.

43 MEADOW ST. BROOKLYN.

Grand St. Stotis, BMT 14th St.
Canarsie Linija.

MOKINIAI PAPRASTI DARBININKAI

Abelnai PAGELBININKAI
Gera Alga. Viršlaikiai.

Yale & Towne Mfg. Co.
4530 TACONY STREET
PHILADELPHIA, PA.

VAGONŲ KROVIKAI APMOKAMA KASDIEN

LAIKAS IR PUSĖ PO 8 VALANDŲ
PENNSYLVANIA RAILROAD
KREIPKITES 275 BOWERY ROOM 204—110 WEST 42ND ST.

REIKIA APVALYTOJŲ \$30 Į SAVAITĖ

Nuolatinis Darbas
Moderniškas Fabrikas
I. D. WATCH CASE CO.
137-11 90TH AVE. JAMAICA, L. I.

NELAVINTI FABRIKUI DARBININKAI

Lengvas Darbas
650 į VALANDĄ PRADZIAI
Nuolatinis Darbas
I. D. WATCH CASE CO.
137-11 90TH AVE. JAMAICA, L. I.

IRENGIMŲ OPERATORIAI BE PATYRIMO

IRENGIMŲ OPERATORIAI BE PATYRIMO
Proga Išmokyti
operuoti chemiškai įrengimų seniai įreikto kompanijai.
CHARLES LENNIG & CO.
5000 Richmond Street
PHILADELPHIA (BRIDGESBURG)

Mūsų statovas su jumis tarsi pas U.S.E.S., 4417 Frankford Ave.

VYRAS NAMŲ RUOŠI PRIVATINIS KLIUBAS. Matykite ARTHUR, Engineer.
130 W. 44th St.

MALE and FEMALE VYRAI IR MOTERYS

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS!

18-35
LENGVAS FABRIKO DARBAS
48 VALANDŲ SAVAITĖ
5½ DIENOS
Laikas ir Pusė Virš 40 Valandų.
NUOLATINIS DARBAS! POKARINE PROGA!
LINKSMOS DARBO SĄLYGOS!
JULIUS SCHMID, INC.
439 WEST 55TH STREET
NEW YORK CITY.

TIPISTIS

OFISO RAŠTININKES
Billing ir Production Ofisai.
Pageidaujama Pažystancijų Ste-nografiją, tačiau nėra būtinas reikalas.

Prisilaikoma WMC Reguliacijų KREIPKITES

HEPPENSTALL CO.

95 HOWARD AVENUE
BRIDGEPORT, CONN.

MERGINOS-MOTERYS

18 - 35
BŪTINA PRAMONĖ
Dirbti Prie Knygų Apdarymo
Labai Linksmos Darbo Salygos.
Club House Patogumai.
NUOLATINIS DARBAS.
Prisilaikoma U. S. E. S. Taisyklių
QUINN & BODEN COMPANY, INC.
1905 ELIZABETH AVE.
RAHWAY, N. J.

MERGINOS-MOTERYS

AMŽIAUS 18 IR VIRŠAUS

Patyrimas
Nereikalingas
Būtinis
Karo Darbas

Lengvas Sustatymas
SVARIAME,
MODERNINIAME FABRIKE

GENERAL ELECTRIC SUPPLY CORP.

585 HUDSON ST., N.Y.C.
(Bile West Side Subvė iki 14th St.)
PATOGŲ IR Į HUDSON TUBES.

NELAVINTOS FABRIKUI DARBININKES

Lengvas Darbas.
650 į VALANDĄ PRADZIAI
Nuolatinis Darbas.
I. D. WATCH CASE CO.
137-11 90TH AVE. JAMAICA, L. I.

MERGINOS

ABELNAM FABRIKO DARBAI

1-MI IR 2-RI SIFTAI
KREIPKITES
JOHN J. NESBITT, INC.
STATE ROAD & RHAWN ST.
HOLMESBURG
PHILADELPHIA, PA.

MOTERYS

Ar Jūs Kada Turėjote Darbus? Amžiaus 30 iki 45; 3 pastovūs darbai kaip file raštininkės; lengvūs metodai; patyrimo nereikalaujama; 5 dienių savaitė; žemutinis Manhattan. Telefonuokite Mr. Haviland.
CORTLANDT 7-6101.

MOTERYS OPERATORĖS prie siuvamų mašinų, 1 ar 2 adatom. Gera Alga. 5 dienių savaitė.

MEBA MFG. CO., 43 E. 20TH ST. (5-tos Lubos).

MOTERYS VALYTOJOS

Ofisų Būdnose, 6 dienos, 4 A.M. iki 8:15 A.M. Geros algos. Apmokamos vakacijos. KREIPKITES Į DZIANTORIŲ, AMERICAN EXPRESS CO., 65 BROADWAY, N. Y. C.

MERGINOS & MOTERYS PILNAM LAIKUI

Bes turime įvairių darbų savo fabrikuose

MERGINOMS PEREJUSKOMS 16

Is anksčiau patyrimas nereikalingas Geros darbo sąlygos.

WHITMAN'S CHOCOLATES

415 RACE ST.
PHILADELPHIA, PA.

MERGINOS-MOTERYS

Lengvas fabriko darbas, 40 Valandų, 82½ prediati. Nuolatinis Proga. FIFTH AVENUE HOSIERY MILL, 122 FIFTH AVENUE.

MERGINOS-MOTERYS

Būtinis Pramone. Lengvas Fabriko Darbas. Vynioti ir pakelti svistai ir kiaušiniai. Linksmos darbo sąlygos. 40 VALANDŲ-500 PRADZIAI PAKILIMAI. POKARINĖ PROGA.

AHLERS

168 DUANE ST., N. Y. C. WALKER 5-5500

MERGINOS

LENGVAM FABRIKO DARBUI

37½ VALANDOS.

Laikas ir Pusė už Viršlaikius.

BORGENICHT BROS.

520—8th Ave.

RAŠTININKES IR TIPISTES

Penkių Dienų Savaitė. Patyrimas ar Pradinis. Nacionalinė Organizacija.

Būtinis Pramone. Patogi Transportacija

Linksmos Darbo Salygos. Nustatyti algos pakilimai su pulkiausia pokarine ateitimi.

AMERICAN DISTRICT TELEGRAPH CO., INC.

155 SIXTH AVE. (Spring St.)

NEW YORK CITY (8-tos Lubos)

VALYTOJOS MOTERYS

BŪTINAM VALYMIUI

SALDAINIŲ FABRIKE

Valandos 12:30 P.M. iki 9 P.M.

Šeštadieniais: 8 A.M. iki 12 Noon

SEKMADIENIAIS NEDIRBAMA

WHITMAN'S CHOCOLATES

415 RACE ST.

PHILADELPHIA, PA.

TIPISTIS PRADINĖS

Darbas Bankoje

Gabios Skaitlinės

Gera Proga Pakilimui

Pageidaujamos Aplinkybės

DIGBY 4-0022

DYKAI

TIK PER TRUMPĄ LAIKĄ

Išbandykite Deksnio Galingą Mostį. Naujai pagerinta ir sudaryta pagal vėliausius mokslo išradimus, iš tolimų, skirtingų kraštų svieto, visokių žolių saknų, aliejų, turi savybę stebėtina galingą šilumą, šildydama galingai greit pagelbės nuo Reumatiško skausmo. Rankų ir Kojų skaudėjimo, Dieglių, Nuovargio ir Šalčio. Tūkstanciams pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Nieko nelaukdamas tuojaus siųsk šį pagarsinimą, parašes savo antrašrą, ir apiaikys Deksnio Galingos Most

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Geriausios Kloties Jaunavedžiams!

Šeštadienį, sausio 20 d., apsidė Anna Repševičiūtė su latvių tautos vaiku, Kostu Marinis. Jaunavedys tarnauja merchant marinu, tai kol karas pasibaigs, jam tarnybos reikalai mažai duos progos džiaugtis savo jauna žmonele ir šeimyniškų gyvenimu.

Jaunavedžiai šliūba emė teisme ir po to buvo užsikvietę savo artimiausius draugus ir gimines pasidalinti savo šeimyninio gyvenimo pradžios džiaugsmu.

Mr. ir Mrs. K. A. Mariniai apsigyveno 389 So. 2nd St., Brooklyne.

Anna Repševičiūtė

Anna Repševičiūtė yra gera aidietė, yra vaidinusi Liaudies Teatro statomose scenon veiklose, Laisvės skaitytija ir taipgi yra nare kai kurių kitų pažangių lietuvių organizacijų. Ji reporteriui sakė, kad savo vyrą išmokysianti lietuviškai ir atsivesianti į Aido Chora kartu su ja dainuoti.

Laimingo tau, Onute, ir tavo mylimajam šeimyniškų gyvenimu. Taipgi, neužmirškite ir ant toliau veikimo organizacijose, o ypatingai Aido Rep.

Nušaldė Kudikį

Mr. ir Mrs. Peter Laguna, 102 Sullivan St., Brooklyne, raportavo, kad jų kudiškis Victor nuspyręs užklodus ir nušalęs. Policija mirtį paskaitė nelaimingu prietikiu. Vaikutis mirė nakčia iš ketvirtadienio į penktadienį. Seima gyvena pečiuku šildomose kambariuose, bet ne iš bėdystės.

Per arti keturis metus išsukinėjęs nuo baumės, Chinatown namų savininkas, Leo J. Alexander, išėjo atbuli Sing Sing kalėjime tris metus už gyvastį 7 asmenų, žuvusių jo namų gaisre. Teismas pripažino, kad tiek daug gyvasčių žuvo dėl nebuvimo namuose reikalingų pataisų.

Scena iš filmo "The Fighting Lady" apie Jungtinių Valstijų laivą—plaukiojantį jūromis lėktuvų stotį, apie lėktuvus, lakūnus ir visą įgulą, parodanti tikrovės mūsų vaizdus. Rodoma Victoria Theatre, Broadway ir 46th Street, New York.

BROOKLYNO LIETUVIAI KRIAUCIAI, VAKTUOKITĖS PROVOKATORIŲ!

Keleivio No. 2, sausio 10 d. laidoje, tilpo provokatoriškas aprašymas iš Brooklyno kriaucių susirinkimo, kuris atsitiko gruodžio 13 d., 1944 metų.

Pats tas aprašytas įvykis ne toks jau didelės svarbos, nereikėtų kreipti dėmesio. Bet toji korespondencija perdėm fašistinė.

Fašizmas šiandien bijosi net savo šešėlio. Ypatingai fašizmas bijosi komunizmo. Kad tą savo baime iškiepti ir kitiems žmonėms, fašistų propagandos skleidėjas pasirenka fašistams nepriimtą žmogų, išvadina šikiu ir tokiu ir dar pavadina komunistu, arba susidėjusiu su komunistais.

Taigi ir toje korespondencijoje kriauciai perdėm gaidinami komunistais. Ypatingai puolamas Vincas Michelsonas: koks jis buvęs geras ir doras, kaip jį visi gerbė ir žinoję. O kada susidėjęs su komunistais, dabar niekas jo nežina, nei jo sūnaus Keistuolio niekas nepažįsta. Dar daugiau:

Po ta demagogiška provokacija parašo mano pavardę —Stakwell.

Viešai reikia pasakyti, kad tuo rašėju yra ne kas kitas, kaip tas pats Vyta. Katilius. Tai Buivydas. Aš tokiam laikraštyje niekad jokio reikalo nesu turėjęs ir nemanau turėti savo gyvenime.

Mano manymu, toji durnia Buivydo demagogija, kad pasigauti ant savo meškerės žuvė, kriaucių neapgaus. Neišgądins nei Michelsono ar jo sūnaus, jeigu jie gerai žino, kad demokratiniai žmonės eina teisingu keliu ir jų bus pergalė, o fašizmui galas. Reikia pasakyti, kad abudu brooklyniečius Michelsonus žmonės gerai pažįsta, su jais sugyvena, juos gerbia, kadangi jie, du, kaip demokratiniai vyrai, su demokratiniiais žmonėmis maršuoja pirmyn. Buivydo provokatoriška korespondencija nieko nelaimės, nepaisant, kad mano pavardę panaudojo.

Taigi, Brooklyno lietuviai kriauciai, jūs galite įsivaizduoti, prie ko tie žmonės priėjo, kad vartoja svetimas pavardes pasirašymui po savo uždrausta. Tai provokatoriškas darbas. O kas juos priverstė prie to? Ogi Hitlerio pralaimėjimas. Kuomet Hitleris maršavo pirmyn po visą Europą, tai mūs Buivydų veiduose matėsi šypsojimas. O kada tas žvėris dabar yra mušamas iš visų pusių, tai tiem Hitlerio propagandos skleidėjams prieina griebtis paskutinių priemonių, kad tik kaip nors pagelbėti Hitleriui ardytu mūs žmonių vieningumo.

Ta korespondencija, tai jau ne pirmas kriaucių vieningumo ardytu darbas. Pavyzdžiui, pirm gruodžio 13-tos susirinkimo išsiuntinėjo laiškus, kuriuose grupę asmenų įvardino komunistais. Bet tas dar tuos ar kitus asmenis nepadarė komunistais ir jeigu reikėtų įrodyti, Buivydui būtų bloga. O jeigu ir būtų lokale komunistų, tai kas tokio? Juk tai unija, o ne nacių bundas. Mūsų unija priima visus kriaucius be skirtumo partijos ar tikybos. Visi turi lygias teises.

Mano manymu, tas Buivydo skerečiojimas pas kriaucius daro kriauciams ir visam demokratiniam namų frontui daug žalos. Neneš ir pačiam gero. Negali būti blogesnio veiksmo už kėlimą provokacijos ir pjovinių unijoje. Bet demokratijoms pavyko aprašinti Hitlerį. O pas kriaucius yra žmonių, kurie nusimano apie unijos reikalus, tad, manau, kad pavyks jiems aprašinti ir Buivydą.

Taigi, kriauciai, budėkite! Lankykite savo 54-to skyriaus susirinkimus. Kadangi tie žmonės pradėjo provokatorišką darbą dirbti lokale, tai jūs nežinot, gal jie kiekvieną iš jūsų gali išprovokuoti net iš dirbtuvės. Mūs visų yra pareiga (nepaisant, kokių mes vienas ar kitas esame pažvalgy) būti darbe ir nesiduoti tokiems gaivalams mumis provokuoti.

J. Stockwell.

Stamos ir Punktai

Raudonos stamos Y5, Z5, A2, B2, C2, D2 jėgo galion sausio 28 ir bus galioje iki birželio 1-mos. Stampų Q5, R5, S5 laikas baigsis kovo 31-mą, stamos T5 iki X5 bus geros iki balandžio 27-tos (jeigu kas dar turi tokio senumo stamų).

Mėlynos stamos J2, baigiant su M2, jeina galion vasario 1-mą ir bus geros iki birželio 1-mos. Iš pirmesnių (jeigu dar turite) iki B2 bus geros iki kovo 30-tos, C2 iki G2 geros iki balandžio 27-tos.

Cukrūs stamos 34 laikas baigsis vasario 28. Stampa 35 jeina galion vasario 1-mą.

Batam stamos 1, 2, 3 trečioje knygelėje galioja neribotam laikui.

Žuvies prekybininkai, 450 Thatford Ave., Brooklyne, nutestai pasimokėti \$2,250 už virš lubines kainas. Kita firma, 276 Metropolitan Ave., nubausta \$2,000.

LIETUVISKAS TRAKTYRIUS

(VALGYKLA IR ALINĖ)
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARSTŲ UŽKANDŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

J. GARŠVA

GRABORIUS-UNDERTAKER
Laidotuvių Direktorius
VELTUI SERMENINE
(KOPLYOLA)
Parsamdo automobilius ir karėtas veseljon, krikštynom ir kitkam.
231 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

Lankėsi Svečias Jūrininkas

Alfonsas Balchunas, jūrininkas, gavęs 10 dienų atostogų iš tarnybos, atvyko įsiprileisti Brooklyne. Svečiuojasi pas John Shimanską, 436 So. 5th St. Ta proga pereitį šeštadienį užėjo pasimatyti ir su laisviečiais.

Svečias žadėjo dalyvauti ir dienraščiui Laisvės bankiete, sausio 28-tos vakarą, Grand Paradise salėse.

Jaunuolis Balchunas yra gimęs ir augęs Rygoje, Latvijoje. Prieš ketvirtą metų atvykęs Amerikon. Gyvenęs So. Bostone, ten susipažinęs, susidraugavęs su lietuvišiais, išmokęs lietuviškai, dalyvavęs organizacijų pramogose, skaitęs dienraščių Laisvę.

Kariškoje tarnyboje jisai būna jau metai laiko. Kelionėse jūromis jau buvęs pasiekęs Australiją ir daugelį kitų vietų. Jo sauszemio stotis — San Francisco.

Balchunas buvo biskį nustebęs, kad tiek mažai steiko teigalima nupirkti su 18 raudonų punktų, duotų 10-čiai dienų. Tarnyboje, sakė jis, mes gaudame steiko kelis kart per savaitę. Iš karto jis manęs, jog kas nors negero su tų punktų išdavimu, stipriai pasidiskusavęs su punktus išduodančios įstaigos merginomis. Tačiau, sužinojęs, jog tik po tiek ir civiliniai gauna, jis sutiko su tiek apsieiti. Vienok, sakė jis, labai nesmagu, kad gerieji seimininkai jį vaisinga iš paskutinio su savo punktais, o jis neturi pakankamai punktų jiems atsisteiti.

Pirkite Karo Bonus!

Paveikslas iš filmo "The Keys of the Kingdom," Rivoli Theatre, New York.

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto
Tel. VIRginia 7-4496

GREEN STAR BAR & GRILL

Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminoti ir pasižinti užimti pas "Green Star Bar and Grill?" nes žino, kad visados bus patenkinti
Atelkite pasimatyti su Givais.
GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersas nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8696

Unijistai Bučeriai Planuoja Uždaryti Bučernes Pirmadieniais

Jeigu unijistų bučerių mintingas priims pasiūlytą planą, visos unijinės bučernės bus uždarytos pirmadieniais, pradedant 29-ta šio mėnesio. Reikia manyti, kad ir kitos bučernės paseks. Pirmadienis siūloma dėl to, kad tai dienai šeimos turi šio to likusio nuo sekmdienio, taipgi kad bučeriai geriau turėtų dvi dienas liuosas vienoje vietoje, o ne paskyrium.

Joseph Belsky, AFL bučerių viršininkas sako, kad bučeriai svarstys ir balsuos tą klausimą šį ketvirtadienį.

Planą pasiūlė bendrai unijos viršininkai ir mažmenomis pardavinėjančių bučernių savininkų patarėjas Jack Kranis.

Žadinys,—Sapne Radinys

Žadėtus šiltesnis oras gale pereitos savaitės neatėjo. Tiesą, penktadienį žemiausia temperatūra buvo 3.4 laipsniai, tai ne zero. Šeštadienį tebebuvo šalta ir žymios permainos nebuvo žadėta.

Brooklyno skautai dalyvauja vajuje surinkti kenuoto pie-no Italijos vaikams.

Fotografas

Traukiu paveikslus familių, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir padidinu. Tokie dydžio, kokio pagaudėjama! Taipogi atmaliauju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St. Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLEnmore 5-6191

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA
"ALLES DEL BALU, Concerto, Banketu, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkas melius su naujaisiais įtaisymais.
KETURIUS BOLI ALLEY"
Kainos Prieimamos
949-959 Willoughby Ave
Tel. CTagg 2-3842

DANTŲ GYDYTOJAS DR. A. PETRIKA

221 So. 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868

VALANDOS: 9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

CHARLES'

UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prieimamos Kainos
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Mauger Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Bing Crosby ir Sonny Tufts naujojo muzikališko filmo "Here Come the Waves," Paramount Theatre, Broadway ir 43rd St., New York.

Prisipažinęs Pasmaugęs Moteriškę

Erik Gustave Blixt, 26 m., jūrininkas, pereitą ketvirtadienį tapo areštuotas ir, sakojisgerti, Jis tikrino, kad pama, prisipažinęs pasmaugęs Mrs. Ann Frederickson, vėteriką.

Moteriškės kūnas buvo rastas koridoriuje namų, kur jinais gyvena, 425 48th St., Brooklyne. Už keliolikos valandų areštavo Blixt'ą 4th Ave. aludė, tarp 52 ir 53rd Sts.

Blixt policijai prisipažinęs, kad su ta moteriške gyvenęs seniau, bet barėsi ir prieš trejetą mėnesių išsiskyrė. Po to jie nesimatę iki pereito trečiadienio, kada jie iš naujo susitikę, apėję keletą karčiamų įsigerti. Jis tikrino, kad pamaugimas įvykis iš netyčių, jam norėjus ją paglamonėti, o jai priešinantis.

"Kas galvoja toliau trijų dienų šiais laikais, tas yra vėplis," pasakęs majoras LaGuardia įkyriai jo klausinėjantiems reporteriams apie jo ateityje užsimimas vietas.

LITUANICA SQUARE Restaurant

STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETOS
Šeštadieniais, Sekmdieniais ir kitokiose šventėse.
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
282 UNION AVE. BROOKLYN
Tel. EVergreen 4-9612

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAZIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ISTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užieikite susipažinti.
426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. elevaterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2173
ATDARA VAKARAIS.